

Verslag vergadering Forum Standaardisatie

Datum : 18 april 2007
Locatie : Landgoed Voorlinden, Wassenaar
Tijd : 13.00 – 18.00 uur

Aanwezig

Leden

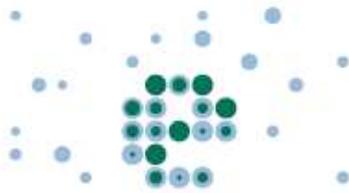
Nico Westpalm van Hoorn	Havenbedrijf Rotterdam (voorzitter)
Gerard Hartsink	ABN AMRO
Cees Hoddenbagh	VNO-NCW
Lex van Hoof	MKB
Ludo Jansen	Orbis medisch en zorgconcern
Lieneke Jongeling	Northgo College
Olf Kinkhorst	BKWI
Nicole Kroon	Ministerie van Economische Zaken
Joop van Lunteren	Adviseur Forum
Steven Luitjens	Directeur GBO.Overheid (secretaris)
Wim van Nunspeet	CBS, divisie SRS
Bart van Rietschote	voorzitter Geonovum
Simon Spoomaker	Portinfolink & COPAS
Bertie Zwetsloot-Schonk	LUMC

GBO.Overheid

Yola Park	Bureau Forum Standaardisatie
Peter Waters	Bureau Forum Standaardisatie (verslag)
Sander Zwienink	Bureau Forum Standaardisatie

Afwezig

Cor Franke	CWI
Hans Franken	Universiteit Leiden
Han Kogels	Erasmus Universiteit
Harry van Zon	Ministerie van Binnenlandse Zaken

Agenda

- 1 Opening
- 2 Vaststelling agenda
- 3 Verslag Forumvergadering 7 maart 2007
- 4 Terugkoppeling Collegevergadering van 4 april 2007
- 5 Vragen staatssecretaris Heemskerk inzake Open Standaarden en Open Source Software
- 6
  - a. Estonian IT Interoperability Framework
  - b. Interoperabiliteitsraamwerk NL
- 7 Standaardisatie in het goederenvervoer en RFID
- 8 Interoperabiliteit in de Gezondheidszorg
- 9 Interoperabiliteit in het Onderwijs
- 10 Semantische standaarden
- 11 Werkbezoek Tallinn, Estland
- 12 Rondvraag en sluiting

1. Opening

De Voorzitter opent de vergadering om 14.00 uur en heet eenieder welkom bij de vergadering. Bericht van verhindering is ontvangen van Bertie Zwetsloot, Cor Franke en Han Kogels. Hans Franken heeft gevraagd wegens drukke werkzaamheden ontheven te worden van zijn functie van lid van het Forum.

2. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

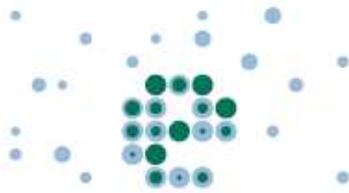
3. Verslag vergadering 7 maart 2007

De leden Van Rietschote en Van Lunteren wijzen er op dat zij ten onrechte bij de aanwezigen staan vermeld. Voorts wordt bij het agendapunt ODF er op gewezen dat in het verslag melding wordt gemist van het punt dat grootschalig overgaan op ODF tot aanzienlijke kosten zal leiden bij de diverse overheidsorganen. Dat aspect dient bij een voorgenomen besluit tot implementatie meegewogen worden. Ook wordt gewezen op een onduidelijkheid in het verslag. De verantwoordelijkheid voor de e-Overheid ligt bij BZK; voor de e-Overheid gericht op het bedrijfsleven bij EZ; voor lastenverlichting zijn drie bewindspersonen verantwoordelijk: AZ, BZK en EZ.

Naar aanleiding van het verslag geven de leden aan dat zij een voorkeur hebben voor de vorm van het College verslag. Daarop wordt het verslag vastgesteld.

4. Terugkoppeling Collegevergadering van 4 april 2007

De voorzitter meldt dat hij een positief beeld heeft van de bijeenkomst van het College. Hoofdlijn: ga zo door. Wel is punt van aandacht hoe de voortgang van de

verschillende dossiers kan worden bewaakt. Bij e-Facturieren is afgesproken dat het Forum betrokken blijft. Bij Authenticatie heeft hij het minst positieve gevoel. Niet duidelijk is of het advies in volle breedte opgepakt zal worden. EZ en BZK zullen samen met het Forum voorstellen doen voor vervolgacties. Het Forum besluit dit goed te blijven volgen.

Door enkele leden wordt aangegeven dat e-Facturieren sterk leeft bij hun achterban. Het beeld dat zij hebben is dat dit onderwerp vooral een publieke aanpak krijgt en dat de belangen van het bedrijfsleven onvoldoende worden gehonoreerd.

Geconstateerd wordt dat mw. Thunnissen dit onderwerp oppakt vanuit haar rol als ambassadeur van het ICT platform. Het Forum geeft aan het belangrijk te vinden dat dit onderwerp goed gevolgd wordt. De voorzitter meldt dat hij nog voor de zomer samen met mw. Thunnissen een rondje langs de stakeholders zal maken. Hij adviseert de rapportage daarover af te wachten. Daarmee wordt ingestemd. Met de voorzitter van het College is ook nog gesproken over publiciteit. Diens voorkeur gaat uit naar een natuurlijk moment waarbij ook de bewindspersonen betrokken kunnen worden. De leden van het Forum geven aan belang te hechten aan de zichtbaarheid van het Forum.

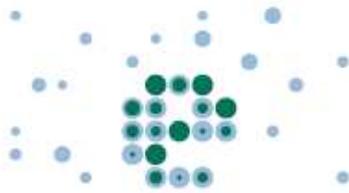
5. Vragen staatssecretaris Heemskerk inzake Open Standaarden en Open Source Software

Nicole Kroon koppelt terug dat de Tweede Kamer geen vrijblijvendheid meer accepteert bij de toepassing van Open Standaarden en Open Source Software. De Kamer wil een resultaat verplichting voor toepassing van Open Standaarden. Staatssecretaris Heemskerk heeft beleid toegezegd voor de hele publieke sector. Hij zal op heel korte termijn een adviesaanvraag bij het Forum en College indienen. Zij legt de concept adviesaanvraag voor. Uiterlijk 15 juni moet een antwoord gereed zijn.

De voorzitter is positief over de vraag inzake open standaarden, maar aarzelend over de vragen inzake Open Source Software. Moet het Forum zich daarmee bezig houden. De leden constateren dat het zeer wenselijk is dat het verschil en de relatie Open standaarden enerzijds en Open Source Software anderzijds veel duidelijker wordt gemaakt. Dat loopt nu in de discussies volstrekt door elkaar heen. Leg uit waarom het Forum zich op Open Standaarden richt en niet op Open Source Software. De voorzitter geeft ten aanzien van het principe 'comply or explain' aan dat dit een vorm van verplichting vooronderstelt, een verplichting die er nu niet is. In de discussie wordt gewezen op de spanning die bestaat als er wel een vastgestelde standaard is, maar dat die nergens wordt gebruikt. Gewoon omdat die minder voldoet. Gesuggereerd wordt om ook in kaart te brengen wat veel gebruikte gesloten standaarden zijn.

6. Interoperabiliteit raamwerk

Peter Waters geeft een korte presentatie over het Interoperability Framework van Estland. Als sterke punten noemt hij: kort, krachtig, brede scope, accent op hoofdzaken, geeft richting en tegelijk ruimte, verplichtend karakter zonder Wet te

zijn. Aks zwakke punten noemt hij: het ontbreken van standaarden, sommige delen zijn nog niet of slechts fragmentarisch ingevuld, sommige principes lopen door elkaar en de vraag of dit voldoende hulp biedt bij implementatie.

In de discussie wordt terecht gewezen op het feit dat het voorliggende stuk een samenvatting is.

Vervolgens wordt het plan van aanpak voor de ontwikkeling van een Nederlands Overheid Interoperabiliteits Raamwerk besproken. Het Bureau Forum Standaardisatie zal dat samen met BZK aanpakken. Zowel de voorzitter als Cor Franke hebben aangegeven graag bij de ontwikkeling betrokken te worden.

Voorgesteld wordt te starten met een inventarisatie en analyse van goede voorbeelden. Door leden wordt aangegeven dat de focus bij het raamwerk op de overheid ligt, maar dat zij ook geïnteresseerd zijn in de koppelvlakken met het bedrijfsleven. Geadviseerd wordt om een beschrijving van de scope en de ambities al voor het bezoek aan Tallinn beschikbaar te hebben. Geadviseerd wordt om ook goed de relatie met de NORA te behartigen. Ingestemd wordt met een gefaseerde aanpak met de dringende wens in december een eerste versie beschikbaar te hebben.

7. Standaardisatie in het goederenvervoer

Door Simon Spoormaker wordt een presentatie gegeven over SMDG en het standaardisatieproces in het goederenvervoer. Er worden jaarlijks 300 miljoen containers verscheept. Per container worden gemiddeld 6 berichten met de EDIFACT standaard verzonden.

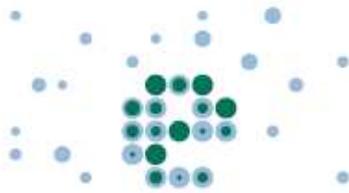
Bij het proces om te komen tot die standaard geeft hij ook een aantal lessen die geleerd kunnen worden:

- maak iemand hiervoor vrij (ambassadeur, netwerker)
- accepteer dat het lang duurt
- gebruikersgroep en handboek zijn cruciale bouwstenen bij implementatie ("je moet heel precies aangeven welke gegevens je gaat vastleggen en de manier waarop dat moet").
- ontwikkel eerst de standaard en laat dan pas de industrie aanhaken
- zorg voor een 100% internationale standaard
- blijf ontwikkelingen volgen
- gaandeweg uitbreiden, maar kom niet elke keer met wijzigingen. Verklaar versie voor langere periode stabiel

Aansluitend laat hij praktische toepassingen zien van het gebruik van RFID in het goederenvervoer.

8. Interoperabiliteit in de gezondheidszorg

Ludo Jansen doet verslag van een goede bijeenkomst van twee leden van het Forum met vertegenwoordigers van de ziekenhuizen. Daar was enige scepsis ten aanzien van de betrokkenheid van het Forum. Door Bertie Zwetsloot is gepresenteerd wat er internationaal aan ontwikkelingen zijn op het gebied van standaardisatie. Daar was

grote belangstelling voor. Afsproken is dat eerst een rondje langs stakeholders zal worden gemaakt. De behoefte aan standaardisatie lijkt groot. Door leden van het Forum wordt geconstateerd dat standaardisatie op meer plaatsen wordt opgepakt. En dat veel partijen nog steeds de neiging hebben met een eigen systematiek te komen. Geadviseerd wordt bij de verkenning vooral ook te kijken naar de vraag waarom eerdere initiatieven zijn vastgelopen en welke stappen nodig zijn om verder te komen. De sponsors zijn nu aan zet en komen met een voorstel.

9. Interoperabiliteit in het Onderwijs

Lieneke Jongeling meldt dat in de Onderwijssector nog veel te winnen valt. Zij is sponsor voor een verkenning 'Interoperabiliteit in het onderwijs'. Die verkenning wordt gesteund door EA, SURF, Kennisnet en OCW. Op dit moment is er veel eenzijdige aanlevering van gegevens, niet gestandaardiseerd. Bij de verkenning zal ook gekeken worden naar gegevensuitwisseling over sectoren heen.. Het moment voor de verkenning lijkt gunstig. Ook omdat OCW de NORA heeft geadopteerd. De verwachting is dat het Forum op basis van de verkenning aanbevelingen zal kunnen doen die tot versnelling kunnen leiden. Na de zomer moet de verkenning gereed zijn. Daarmee wordt ingestemd.

10. Semantische standaarden

Yola Park legt een plan van aanpak voor een eerste verkenning voor. Door de leden wordt geconstateerd dat voor het maken van een goede standaard een combinatie van inhoud (begrippen) en techniek nodig is. Gewaarschuwd wordt voor een te academische benadering. Tegelijk wordt geconstateerd dat er meerdere soorten semantische standaarden zijn. Daarom wordt in het plan van aanpak gepleit voor een gefaseerde aanpak waarbij eerst een referentiekader wordt gemaakt en daarna een inventarisatie. Daarmee wordt ingestemd.

11. Werkbezoek Tallinn

De leden zijn zeer positief over de grote deelname. Aan de leden wordt gevraagd bekend te maken wanneer zij willen heen- en terugvliegen. Het Bureau zal een programma voorbereiden en rondsturen.

12. Agenda Forum vergadering 30 mei

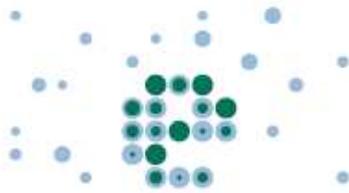
Door Cees Hoddenbagh wordt gevraagd om als agendapunt voortgangsverslagen toe te voegen. Joop van Lunteren stelt voor ook XBRL toe te voegen. Afsproken wordt dat wanneer niet de volledige duur van de vergadering nodig is om dan later te beginnen.

13. Rondvraag en sluiting

Gerard Hartsink verwijst naar de vacature die ontstaat door het vertrek van Hans Franken en stelt voor om te overwegen meer leden uit het bedrijfsleven in het Forum te krijgen. De voorzitter antwoordt dat hij met een voorstel zal komen. Hij onderkent het belang van een evenwichtige samenstelling van het Forum.

Nicole Kroon vraagt om snel met een vergaderplanning voor 2008 te komen. Dat wordt toegezegd.
De voorzitter sluit de vergadering om 17.10 uur, onder dankzegging voor een ieders bijdrage.

Actielijst		
Actie	Actor	Datum gereed
Opstellen programma werkbezoek Tallinn	Bureau en sponsor	30 mei 2007
Opstellen voordracht voor benoeming nieuwe leden	Voorzitter en bureau	Juni 2007
Opstellen vergaderplanning 2008	Bureau	30 mei 2007
Opstellen Communicatieplan	Voorzitter en bureau	Juni 2007

Besluitenlijst	
Besluit	Datum
Besloten wordt de voortgang van het dossier authenticatie goed te blijven volgen.	Sept. 2007
t.a.v. voortgang e-Factureren wordt besloten eerst derapportage van mw. Thonnissen en dhr Westpalm van Hoorn af te wachten	Sept. 2007
Besloten wordt het Bureau opdracht te geven een advies voor te bereiden voor stas EZ inzake open standaarden. Daarbij zal onderscheid gemaakt worden tussen open standaarden enerzijds en open source software anderzijds	Juni 2007
Besloten wordt het Bureau opdracht te geven onderzoek te doen naar een interoperabiliteitsraamwerk. Gekozen wordt voor een gefaseerde aanpak, waarbij gestart wordt met een inventarisatie en analyse van goede voorbeelden. Gevraagd wordt voor het bezoek aan Tallinn een beschrijving van de scope gereed te hebben.	Juni 2007
Ingestemd wordt met een verkenning 'Interoperabiliteit in de zorg'. Aandacht dient te worden besteed aan de vraag waarom eerdere initiatieven zijn vastgelopen.	Sept. 2007
Ingestemd wordt met een verkenning 'interoperabiliteit in het onderwijs'.	Sept. 2007
Ingestemd wordt met een gefaseerde aanpak van een verkenning 'Seantische standaarden'. Gestart zal worden met een referentiekader	Sept. 2007